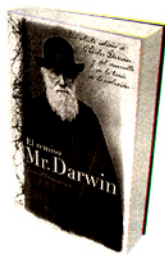


CIÈNCIA per David Bueno

El remiso Mr. Darwin

David Quammen
Antoni Bosch Editor

enguany es commemora el 150è aniversari de la publicació de *L'origen de les espècies* –recentment reeditat per Edicions 62– i el bicentenari del natalici del seu autor, Charles Darwin. Per això és un any curull de llibres de i sobre Darwin, com l'edició en català de la seva *Autobiografia* (Mètode) i l'esmentada reedició de *L'origen de les espècies* –llàstima que hagi estat feta sobre la primera edició de l'obra i no sobre la darrera, més madura–. Tanmateix, qui vulgui aprofundir en la rica i complexa personalitat de Darwin i en la gènesi de la seva teoria de l'evolució no es pot perdre *El remiso Mr. Darwin*, en què Quammen desgrana, a partir dels quaderns i la correspondència personal de Darwin, la gènesi de la seva teoria i el drama humà i les raons científiques que justificuen que trigués més de vint anys a fer-la pública, des que el setembre del 1838 es va adonar que la selecció natural és una de les claus de la diversitat d'espècies. Un llibre fresc i intens sobre l'itinerari intel·lectual i espiritual d'un dels científics més brillants i humans de la història.



Charles Darwin en una imatge de joventut

Microcosmos

Lynn Margulis
i Dorion Sagan
Publicacions UB / Omnis cellula

És evident que les persones formem part de la natura. Però, quina relació hi ha entre els humans i la resta de la vida? *Microcosmos*, un llibre clàssic de la divulgació científica del qual ara podem gaudir per primer cop en català, ens ofereix un sa exercici de deconstrucció de la humanitat, una reescriptura de la història de la vida des d'una nova perspectiva, la dels bacteris. Durant més de 2.000 milions d'anys els bacteris han estat els únics habitants de la Terra, i per ells la vida vegetal i animal és únicament un fenomen recent, i pots ser passatger. Escrit per Lynn Margulis, una pionera de la teoria de l'endosimbiosi –que explica l'origen de les cèl·lules complexes a partir de l'associació de bacteris ancestrals–, i Dorion Sagan, un guardonat escriptor especialitzat en ciència, *Microcosmos* tracta sobre la complexa interconnectivitat de totes les criatures del planeta, de les que ara hi viuen i de les que hi van viure en el passat. Tot un clàssic de la divulgació que ens farà fruir amb la seva apassionant –i alhora desapassionada– visió de la vida.



Dorion Sagan i Lynn Margulis

des de fa segles. Perquè la ciència es mou al tempo de la política i l'economia, i alhora les influencia fortament. En aquesta obra, Dominique Pestre, historiador de la ciència interessat en les implicacions socials de la ciència contemporània, ens parla d'aquestes relacions, des del segle XVI ençà, fent un èmfasi especial en la ciència contemporània. De la tecnociència a les polítiques dels Estats-nació, del liberalisme a les patents, de les noves realitats socials a la societat del risc, i del mercantilisme a les inquietuds socials. Res no escapa a aquesta potent anàlisi d'alta divulgació, que ens farà reflexionar sobre el perquè del pes de la ciència en la societat actual i dels interessos polítics i econòmics per controlar-la.

El ingenio y el hambre

Francisco García
Olmedo
Crítica

Malgrat que les persones tinguem una dieta molt variada, les plantes en constitueixen l'element fonamental. Per això, la nostra història discorre en paral·lel a la dels conreus, des de la revolució neolítica ençà. Una història extraordinària que serveix de fil conductor a García Olmedo, especialista en genètica de plantes i



catedràtic jubilat de bioquímica i biologia molecular, per explicar de manera extremadament rigorosa i sorprenentment amena el passat, el present i el futur de l'agricultura, des dels seus orígens fins a la revolució transgènica i l'agricultura ecològica. Un llibre que fa un èmfasi especial en els temes més candents, que tan aviat s'estigmatitzen com se sacralitzen. En aquest sentit, les dades científiques que aporten aquesta mena de llibres de divulgació, escrits per autèntics especialistes, resulten imprescindibles per a qui vulgui opinar amb coneixement de causa. No és pas l'únic sobre aquesta temàtica. Publicacions UB / Omnis cellula també ha publicat *Convivint amb transgènics*, que també inclou altres aspectes.

La història més bonica del llenguatge

P. Picq, L. Sagart,
G. Dehaene
i C. Lesienne
Edicions de 1984

La natura hi ha moltes formes de comunicació, però cap no es pot comparar a la complexitat i la capacitat d'abstracció del llenguatge humà. És la manera com les persones podem afaïonar imatges en una ment que no és la nostra, comunicar idees, records del passat, somnis futurs i realitats imaginàries. Aquests darrers anys, l'estudi del llenguatge, del seu origen evolutiu i de la seva gènesi al cervell, ha experimentat un gran impuls, amb multitud de dades del camp de la genètica, l'antropologia, la neurobiologia i la lingüística. Així, per exemple, sabem que els neandertals podien parlar, i que malgrat que hi hagi gens que ens capacitin biològicament per fer-ho, cal que n'aprenem. Organitzat en forma de conversa entre els autors del llibre, aquesta obra coral, escrita per especialistes en els diversos camps implicats, ens obre la porta a una nova manera d'entendre aquesta facultat tan fascinant com és el llenguatge, des dels seus inicis en la nostra espècie, en forma d'una misteriosa llengua mare, fins a la gènesi de les llengües modernes.



El llarg camí de l'evolució humana

A. Pérez-Pérez,
L. Martínez,
F. Estebarez,
J. Galbeny i B. Pinilla
Publicacions UB / ADÉS

Un dels periples evolutius més estudiats i controvertit, tant pels prejudicis socials i religiosos arrelats a moltes cultures com per la multiplicitat de dades aparentment creuades, és el de l'evolució humana. Una història altrament fascinant, perquè és la nostra. No és possible resumir en unes quantes pàgines tota l'evolució humana, però els autors d'aquest llibre han cregut que tenen el deure de fer que el missatge de l'evolució humana arribi a qui el vulgui sentir. Per això han convertit el que podria haver estat un llibre més sobre l'evolució en un fascinant viatge adreçat als joves, especialment als estudiants de secundària i batxillerat, i l'han omplert d'anècdotes, de dades brillants i de fotos i dibuixos sorprenents i aclaridors. I ho han bastit tot amb un text planer però rigorós, amb què expliquen en set dossiers de les beceroles de la teoria de l'evolució a la diversitat dels humans moderns, passant pels nostres antecessors més representatius.



Ciència, diners

i política
Dominique Pestre
Obrador Edèndum

El món de la ciència és complex, com qualsevol aspecte social i cultural, i ple de prolongacions que interaccionen amb altres camps, dels quals també en rep moltes influències –i tot sovint molt més que influències–. Aquesta és la premissa d'aquest necessari assaig sobre l'estreta relació de la ciència amb la política i l'economia, ara i

